Güverte

Gemilerdeki bölmelerin üzerini örten kat

Güverte, gemilerin borda adı verilen dış duvarlarını birleştirerek gemideki bölmelerin tavanını oluşturan yatay düzlemdir. Basitleştirmek gerekirse güverte, gemilerdeki katlardır. Yük gemilerinin çoğunda bir veya en fazla iki güverte bulunmaktayken yolcu ve kruvaziyer gemilerinde daha fazla sayıda güverte bulunmaktadır. Örneğin; Ağustos 2025 itibariyle dünyanın en büyük kruvaziyer gemisi olan Icon of the Seas isimli gemide toplam 20 adet güverte bulunmaktadır.

Güverte terimi; en temel denizcilik terimlerinden biri olmasının yanı sıra yolcu ve kruvaziyer gemilerinde yolculuk veya seyahat yapacak olanların kamaralarını ve gemideki tüm aktiviteleri barındıran yaşam alanları olmasından dolayı mutlaka karşılaşacakları önemli bir terimdir. Modern kruvaziyer turizmi, güverte kavramını sadece gemi yapısının bir parçası olmaktan çıkarıp turistik deneyimin merkezi haline getirmiştir. Bu bağlamda güverte, hem teknik bir gemi terimi hem de yolcuların deneyimledikleri sosyal bir mekân olarak turizm literatüründe önem taşır.

Güverte kelimesinin etimolojik kökenine bakıldığında kelimenin İtalyanca örtü ve kaplama anlamlarındaki “coverta” sözcüğünden Türkçeye geçmiş olduğu görülmektedir. Buharlı gemilerin XIX. yüzyılda ortaya çıkışıyla birlikte yolcu taşımacılığı gelişmiş ve güverteler farklı sınıfları ayıran katmanlar haline gelmiştir. Günümüzde kruvaziyer gemilerinde güverteler, makine dairesi vb. teknik alanlardan havuz, restoran vb. sosyal alanlara kadar çeşitlilik göstermektedir. Kruvaziyer gemilerinde açık güvertelerde havuz, bar ve spor alanları bulunurken; kapalı güvertelerde tiyatro, restoran ve alışveriş merkezleri yer alır. “Promenade Deck” yürüyüş alanı sunarken, güneşlenme güvertesi (Lido/Sun Deck) güneşlenme ve havuz aktivitelerine ayrılmıştır. Güverteler isimlendirilirken genellikle geminin alt kısmından üst kısmına doğru artan sayılarla veya belirli işlevlerle adlandırılır.

Yolcu ve kruvaziyer gemilerinde hangi güvertede kamara seçildiği, deneyimi belirleyen temel faktörlerden biridir. Gemide geçirilen zaman boyunca konfor, manzara, gürültü ve deniz tutması riski gibi unsurlar doğrudan güverte tercihine bağlıdır. Alt güverteler genellikle daha ekonomik kamaraların bulunduğu bölgelerdir, ancak su hattına yakın oldukları için manzara açısından daha kısıtlıdırlar. Orta güverteler, geminin ağırlık merkezine yakın olduklarından dolayı sarsıntı ve deniz tutmasının en az hissedildiği avantajlı bölgelerdir. Deniz tutmasına karşı hassas olanlar için bu güverteler en güvenli

tercihler arasında sayılmaktadır. Ayrıca geminin vasat (orta) bölgesinde bulunmaları nedeniyle restoranlar, tiyatro salonları veya havuz gibi sosyal alanlara da daha dengeli erişim sağlar. Özellikle manzara ile güneş ışığından maksimum fayda sağlayan balkonlu kamaraların bulunduğu üst güverteler ise manzara ve lüks deneyim açısından daha cazip olmakla birlikte, geminin üst bölümleri dalga ve rüzgârdan daha fazla etkilendiği için sallantı daha yoğun hissedilebilir. Havuz, güneşlenme güverteleri ve barlara yakın olmaları bakımından özellikle genç yolcular ve aileler tarafından tercih edilmektedir. Özetle, her güvertenin kendine özgü avantaj ve dezavantajları bulunmaktadır. Dolayısıyla farklı güvertelerde yer alan kamaralar arasında seçim yaparken en doğru kararı verebilmek adına bütçe, manzara, gürültü, deniz tutmasına hassasiyet ve benzeri çok sayıda kişisel kriter göz önünde bulundurulmalıdır.

BORA ŞAN TURGUT

2025

Ayrıca bkz.: MSC Magnifica; Splendour of the Seas; Icon of the Seas; Kamara; Güneşlenme Güvertesi;

Yararlanılan kaynaklar: Babicz, J. (2015). Encyclopedia of ship technology. Wärtsilä Corporation: Helsinki, Finland, https://www.wartsila.com/docs/default-source/marine-documents/encyclopedia/wartsila-o-marine-encyclopedia.pdf, (Erişim tarihi: 12. 07. 2025); Lawther, A. ve Griffin, M. J. (1986). The motion of a ship at sea and the consequent motion sickness amongst passengers, Ergonomics, 29(4): 535-552, https://doi.org/10.1080/00140138608968289; Royal Caribbean International. (2025). Icon of the Seas Fast Facts. Royal Caribbean Press Center. https://www.royalcaribbeanpresscenter.com/fact-sheet/35/icon-of-the-seas/ (Erişim tarihi: 12. 07. 2025); Türk Dil Kurumu. (2025). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. https://sozluk.gov.tr/, (Erişim tarihi: 23. 08. 2025).